

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.III.37.223/2018/9.

A tanács tagjai: dr. Kovács András a tanács elnöke
dr. Fekete Ildikó előadó bíró
dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró

A felperesek: (...) I. rendű

(...) II. rendű

Kézbessítési megbízott: dr Csizmadia Zsolt ügyvéd

Felperesek képviselője: dr Csizmadia Zsolt ügyvéd

Az alperes: Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal

Az alperes képviselője: (...) jogtanácsos

A per tárgya: gondnoksági ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperesek

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
17.K.27.147/2017/11.

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 17.K.27.147/2017/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak - felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Győri Városi Bíróság az 1998. február 17. napján jogerőre emelkedett ítéletével V.I.-t (született: 1973.) cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezte, melyet a Győri Járásbíróság a 2016. december 2. napján jogerőre emelkedett P.21.552/2016/11. számú ítéletével cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezésként fenntartott és a gondnokoltat a választójog gyakorlásából kizárta. V.I. részére a gyámhatóság a 2013. december 30. napján jogerőre emelkedett határozatával az I. rendű felperest, mint a gondnokolt testvérét és feleségét, a II. rendű felperest többes gondnokul rendelte ki.
- [2] Dr. V.T. és dr. V.T.-né - a gondnokolt szülei - 2015. május 6. napján a felperesek gondnoki tisztségből való felmentését kérték, és egyben vállalták a gondnoki tisztség ellátását. Kérelmüket azzal indokolták, hogy 2013 szeptemberében dr. V.T. megromlott egészségi állapotára tekintettel kérték, hogy lányuk többes gondnokai a felperesek legyenek. Dr. V.T. egészségi állapota konszolidálódott, megerősödött, és bármilyen ügyben és szempontból képes már a gondnoki teendőket ellátni. A szülők a kérelmet 2016. április 21. napján visszavonták, ezért az eljárás megszüntetésre került.
- [3] Dr. V.T. és V.T.-né 2016. augusztus 19. napján ismételten a felperesek gondnoki tisztségből való felmentésére irányuló kérelmet terjesztettek elő, korábbi kérelmük visszavonását azzal indokolták, hogy nem akarták a gondnokolt amerikai gyógykezelését és neurofizikai vizsgálatait akadályozni. Az I. rendű felperes a gyámhatósági meghallgatáson úgy nyilatkozott, hogy feleségével és családjával hamarosan az USA-ba költöznek, V.I.-t is magukkal tudnák vinni, azonban a felperesek 2016 júliusában a gyermekeikkel együtt elutaztak, a gondnokoltat azonban Magyarországon hagyták. A szülők előadták, hogy a felperesek 2016 májusa óta meg sem látogatták a gondnokoltat, és egy másik kontinensről nehéz ellátni a gondnoki tisztséget, figyelembe véve azt is, hogy a gondnokolt állapota mindennapos gondozást igényel. Hivatkoztak arra, hogy ők minden nap látogatják gyermeküket, és figyelemmel kísérik az állapotát, kezelőorvosaival kapcsolatot tartanak.
- [4] A felperesek írásban tettek nyilatkozatot, és a szülők gondnokváltásra irányuló kérelmének elutasítását kérték. Kifejtették, hogy a szülők nem tettek eleget a korábbi meghallgatásukon tett ígéretüknek, melyekben vállalták, hogy finanszírozzák a gondnokolt amerikai kezelését. Részletezték, hogy az I. rendű felperes a gondnokolt részére egy évre szóló útlevelet tudott kiállíttatni, és a betegbiztosítás kötését 2016 novemberéig el kellene intézni, a várható elnökváltásra tekintettel szorít az idő. Részletezték, hogy a gondnokolt ápolása, gondozása körülbelül 50 000 USD lenne, amit a szülők a jó anyagi körülményeik miatt bármikor ki tudnának fizetni. A gondnokolt elmeszociális otthonban való elhelyezése csak átmeneti lett volna arra az időre, amíg amerikai kezelése nem kezdhető meg. A felperesek otthona nem alkalmas a gondnokolt ápolására és gondozására. Arra hivatkoztak, hogy kizárólag azért hagyták itthon a gondnokoltat, mert a szülők nem járultak hozzá anyagi támogatással amerikai kivizsgálásához és esetleges gyógykezeléséhez, részükről pedig nyilvánvalóan felelőtlenység lett volna egy olyan vállalkozásba kezdeni, amelyet a minimális anyagi eszközök hiányában nem tudtak volna véghez vinni. Hivatkoztak arra, hogy a szülőkkel szemben büntető eljárás van folyamatban, a gondnokolt sérelmére elkövetett életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt. Ismertették, hogy az I. rendű felperes 2016 májusától öt alkalommal járt a gondnokoltnál és kezelőorvosával is kétszer konzultált, valamint intézkedett az útlevél beszerzése iránt. Úgy nyilatkoztak, hogy bár egy másik kontinensre költöztek, de a gondnokok és a gondnokolt képviselőjére megbízást adtak dr. D.A. ügyvédnek, aki minden kérdésben eljárhat. Ezen túlmenően, bármely futárszolgálattal küldött küldemény 44 óra alatt elérhet Amerikából Magyarországra, és ha a gondnokoltnak bármire szüksége lenne, illetve bármilyen dokumentumot postafordultával alá tudnak írni. Álláspontjuk szerint fiatal koruk, és a II. rendű felperes szakmai kompetenciája miatt alkalmasabbak a gondnoki tisztséggel járó feladatok ellátására még egy másik kontinensről is.
- [5] A gyámhatóság az eljárás során beszerezte a Győri Járásbíróság előtt folyamatban volt peres eljárásban 2016. augusztus 31. napján elkészített igazságügyi pszichiátriai szakértői véleményt,

amely szerint a gondnokolt hasadásos elmebetegségben szenved. Az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége tartósan, teljes körűen hiányzik, állapota végleges, abban nem várható szakértőileg értékelhető javulás. A gyámhatóság a (...) Kórház Pszichiátriai, Mentálhigiénés és Addiktológiai Osztályát is megkereste, az osztályvezető főorvos a 2016. október 11. napján kelt levelében tájékoztatást adott arról, hogy a gondnokolt legutóbbi kezelése 2016. április 23-tól szeptember 6. napjáig tartott, ezt követően a szülők beleegyezésével a Pécsi Tudományegyetem Pszichiátriai Klinikájára helyezték át kivizsgálás céljából, visszahelyezése pedig a későbbiekben várható.

- [6] A gondnokoltat a felperesek a kórházi kezelés alatt csupán egy-két alkalommal látogatták, a kezelőorvossal csak egy alkalommal vették fel a személyes kapcsolatot, amelynek során a diagnózist, a kezelés folyamatát, és az alkalmazott gyógyszereket kritizálták, és előadták, hogy az USA-ba kívánják szállíttatni a gondnokoltat, mert ott nagyobb hozzáértéssel van mód a kezelésére.
- [7] A Győri Rendőrkapitányság 2016. október 14-i tájékoztatása szerint a szülőkkel szemben a gondnokolt sérelmére elkövetett testi sértés gyanúja miatt érkezett feljelentés, a nyomozás még folyamatban van.
- [8] A Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Győri Járási Hivatala a 2016. szeptember 10. napján kelt GY-02C/GYH/1685-60/2016. számú határozatával a felpereseket többes gondnoki tisztségükből felmentette, és V.I. részére dr. V.T.-t és dr. V.T.-né többes gondnokul kirendelte. A felperesek fellebbeztek a határozat ellen, amelynek elbírálása során az alperes a 2017. február 17. napján kelt JC-01/29-25/2017. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A kereseti kérelem és ellenkérelem

- [9] A felperesek keresetükben az alperes határozatának az elsőfokú döntésre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és a hatóság új eljárásra kötelezését kérték. Másodlagosan a határozat megváltoztatását kérték akként, hogy a bíróság erősítse meg őket gondnoki tisztségükben. A fellebbezésükben foglaltakat megismételve előadták, hogy az elsőfokú hatóság megsértette az egyenlő bánásmód elvét, és az alkotmányos jogegyenlőség elvét, és ez a másodfokú eljárás során sem került orvoslásra. Kifogásolták a tényállás-tisztázási kötelezettség megsértését a bizonyítékok nem megfelelő értékelését, a helytelen tárgybeli következtetéseket, és az indokolási kötelezettség megsértésére, valamint az alperes elfogultságára is hivatkoztak. Álláspontjuk szerint az alperes döntése sérti a Ptk. 1:4. §-ában rögzített elvárható magatartás elvét. Hivatkoztak a szülők gondnoki tisztségre való alkalmatlanságára, az e körben általuk előadottak tisztázásának hiányára, a szülők körülményeinek, jövedelmi viszonyainak tisztázatlanságára. Kifogásolták a gondnokolt gyógykezelését, ellátását, az intézmények által alkalmazott vizsgálati módszereket és kezelési módokat. Részhajlónak és jogszabálysértőnek minősítették az alperes eljárását, amikor a szavahihetőség vizsgálata körében tett bizonyítási indítványuk teljesítését mellőzte. Sérelmezték, hogy a hatóság döntése szerint a gyámhatóságnak nem feladata a magánszemélyek egymásnak tett ígéreteinek kikényszerítése és a kezeléseik költségének behajtása, ugyanis a gyámhatóság ezzel figyelmen kívül hagyta, hogy a felperesek a szülők ígéretei miatt vállalták a külföldre költözést. A hatóság elfogultságát tükrözi megítélésük szerint az is, hogy nem vizsgálta a gondnokolt vagyoni körülményeit, és e körben azt, hogy dr. V.T.-né el kívánja osztogatni a vagyonát, amihez ugyan joga van, de ezt a terhére kellett volna értékelni. Álláspontjuk szerint a szülők alkalmatlanok a gondnoki tisztséggel járó feladatok ellátására.
- [10] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

A bíróság ítélete

- [11] A bíróság a felperesek keresetét alaptalannak értékelte, és elutasította azt. Ítéletének indokolásában a Ptk. 2:31. § (3) és (4) bekezdésére, 32. § (1) bekezdésére, 33. § (1) bekezdésére, továbbá a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásokról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 142. § (1) bekezdésére hivatkozott. Hangsúlyozta, hogy a gondnokváltás körében a hatóság mérlegelés alapján dönt. Megállapította a bíróság, hogy a hatóság a Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás-tisztázási kötelezettségének eleget tett. A vizsgálat alá vont orvosi dokumentáció és kórházi nyilatkozatok alapján rögzítette, hogy a gondnokolt betegsége olyan súlyos, amely miatt a vizsgálattal érintett időszakban nagyobb részt folyamatos kórházi kezelés alatt állt. A kezelések közötti időszakban ténylegesen szülei gondozták saját otthonukban. A felperesek 2016. július 13-án kiköltöztek az Egyesült Államokba, a gondnokoltat nem vitték magukkal. Bár nyilatkoztak arról, hogy a gondnokolt külföldi ellátása érdekében intézkedtek, azonban ennek alátámasztására konkrét bizonyítékokat nem csatoltak. A gyámhatóság többszöri felhívására sem tettek eleget adatszolgáltatási kötelezettségüknek, így csak állítás állt rendelkezésre a felperesek részéről arra vonatkozóan, hogy a gondnokolt külföldi ellátását biztosítani tudják. Állításaik megfogalmazása bizonyítékok hiányában nem eshetett olyan súllyal a mérlegelés során latba, mint a hazai tényleges kezelés biztosítottsága. Erre vonatkozóan tényadatok álltak rendelkezésre orvosi dokumentumokkal alátámasztottan. Kiemelte a bíróság, hogy a felperesi gondnokság ideje alatt is már a szülők biztosították otthonukban a gondnokolt gondozását, amely azt a tényt támasztja alá, hogy a szülők vannak személyesen jelen a gondnokolt életében, a kórházi ellátás ideje alatt is főképp a szülők tartották a gondnokolttal a kapcsolatot. A bíróság álláspontja szerint ezen körülmények a Gyer. 142. § (1) bekezdése alapján a gondnokváltást indokolták a felperesek személyi gondozási kötelezettségének hiányára, valamint a külföldi gyógykezelés bizonytalanságára is figyelemmel. Utalt arra is a bíróság, hogy a gondnokrendelés során a gondnokolt nyilatkozatát kell elsődlegesen figyelembe venni, illetve a szülőket kell kirendelni. A gondnokolt a szüleit kívánta gondnokul, így a hatóság döntése e feltételeknek is megfelel.
- [12] Hangsúlyozta a bíróság, hogy a felperesek számára biztosított volt a nyilatkozattételi jog, álláspontjukat kifejezhették, azt a hatóság megvizsgálta, a szülők nyilatkozata nem tartalmazott olyan tényt, bizonyítékot, amely az ügy szempontjából további, a felperesek által meg nem ismerhető bizonyítékot szolgáltatott, és amely az ügy eldöntését alapvetően befolyásolta volna.
- [13] Megállapította a bíróság, hogy a tényleges hazai gyógykezelés bizonyított az orvosi dokumentumok alapján, a lakhatás is a környezettanulmány alapján, ezért azt a szülőknek külön igazolni nem kellett. A felperesek pedig kizárólag állításokat fogalmaztak meg a külföldi gyógykezelésre vonatkozóan. Nem a bizonyítási teher fordult meg e körben, azonban nyilvánvalóan a felperesi hivatkozás igazolására kizárólag a felperesek tudtak megfelelő adatokat szolgáltatni, így a hatóság alappal hívta fel őket állításaik igazolására. Utalt arra a bíróság, hogy nem a légi szállíthatóság hiányára, hanem a tényleges külföldi kezelés hiányára hivatkozással állapította meg a hatóság azt, hogy a szülők alkalmasabbak a gondnoki feladatok ellátására.
- [14] Megállapította azt is a bíróság, hogy az alperes nem kizárólag a felperesek vagyoni és lakhatási viszonyait vizsgálta, az eljárás iratai között megtalálhatóak a szülők jövedelmére és ingatlanára vonatkozó adatok is. A felperesek az eljárás során elköltöztek az Amerikai Egyesült Államokba, és az iratanyagból megállapítható, hogy a felperesek is kezdeti anyagi nehézségekre hivatkoztak, a II. rendű felperes munkája kapcsán is adódtak nehézségek, és a lakhatási körülményeik sem voltak tisztázottak. Ezért szükségszerű volt, hogy amikor a felperesek azt állítják, hogy képesek gondoskodni akár saját ingatlanukban is a gondnokoltról, akkor az alperes további bizonyítást folytat le arra nézve, hogy ténylegesen milyen lakhatási és életkörülményeket tudnak biztosítani a gondnokolt számára, és nem elégszik meg a gyámhatóság azzal a feltevessel, hogy a felperesek jobb helyre költöznek, ha a szülők anyagi támogatása esetlegesen megérkezik hozzájuk.
- [15] A felperesek mind a gondnokolt külföldre utazását, mind pedig amerikai kezelését a szülők anyagi támogatásától tették függővé. Hangsúlyozta a bíróság, hogy annak ellenére, hogy a felperesek USA-

ba költözése idején míg ők látták el a tisztséget, nem vitték magukkal a gondnokoltat, pedig ezt teljes joggal megtehették volna. E körben is arra hivatkoztak, hogy a szülők biztatására költöztek ki, az ő anyagi támogatásukkal számoltak, amikor a gondnokolt utazását és kezelését szervezni kezdték, amelyből a hatóság is alapból következtetett arra, hogy a felperesek sem a költözés idején nem rendelkezhettek, és azóta sem rendelkeznek olyan anyagi háttérrel, amely a gondnokolt ellátásához szükséges lenne. Megjegyezte a bíróság, hogy a felperesek által rendszeresen hivatkozott kedvezőbb amerikai biztosítási rendszer is hatályban volt még a felperesek költözése idején, mégsem vitték magukkal a gondnokoltat. Nem csatoltak semmilyen dokumentációt arra nézve sem, hogy gyógykezelését melyik amerikai egészségügyi intézmény és mikortól vállalná, az milyen költséggel járna, és semmi sem utalt arra a felperesek nyilatkozatain kívül, hogy az amerikai kezelés érdekében konkrét lépéseket is tettek.

- [16] Mindezzel szemben megállapította a bíróság, hogy a gondnokolt magyarországi kezelése folyamatosan zajlik, annak fedezete a gondnokolt egészségbiztosítása útján megoldható, egyéb kiadásait a szülők vállalják. Kórházi kezeléseit, gyógyszerelését, állapotát folyamatosan figyelemmel kísérik. Tájékoztódnak állapotát illetően, tartják a kapcsolatot az orvosokkal, nem teszik vitássá az általuk alkalmazott eljárásokat, és állandó jelleggel rendelkezésre állnak.
- [17] A földrajzi távolságra tekintettel tényként állapította meg a bíróság, hogy a felperesek nem tudnak a nap 24 órájában a gondnokolt rendelkezésére állni, a szülőkkel megromlott viszonyuk ellenére egy olyan anyagi támogatást remélnék a gondnokolt érdekeire hivatkozva, és olyan kezelések lehetőségét vetik fel, amelyek évek óta nem valósultak meg. Hangsúlyozta a bíróság, hogy a gondnoki tisztség ellátása személyes kötelezettség, amelynek során a gondnoknak elsősorban saját erőforrásaival kell gazdálkodnia. Nem tehető függővé a gondnoki feladatok ellátása, így a kezeltetés vagy a személyes felügyelet sem attól, hogy a hozzátartozók biztosítanak-e további anyagi eszközöket ehhez vagy sem.
- [18] Megállapította azt is a bíróság, hogy a szülőkkel szemben folytatott büntetőeljárást megszüntették, bűnösségük megállapításra nem került. Osztotta a bíróság az alperes azon álláspontját, hogy a szülők beszámíthatóságának és ítélőképességének vizsgálatát nem lehet elrendelni, kizárólag életkoruk alapján. Azt, hogy a szülők által hozott döntések szükségesek, indokoltak, időszerűek, és a gondnokolt érdekeinek megfelelőek voltak, a felperesek az eljárás során nem tudták megcáfolni, és arra tényadat, amely a felperesi állítást alátámasztaná, és a vizsgálatot indokolná, nem merült fel.
- [19] Hangsúlyozta a bíróság, hogy az alperes a másodfokú eljárása során további bizonyítási eljárást folytatott le, meghallgatta a gondnokoltat is, a felperesek részéről csak feltételezés, hogy az elsőfokú eljárás során a gondnokolt más tartalmú nyilatkozatot tett volna, erre azonban bizonyíték nincs. A hatóság nem csak a gondnokolt nyilatkozatát, hanem az egyéb bizonyítékokat mérlegelve hozta meg döntését.
- [20] Kiemelte azt is a bíróság, hogy dr. V.T. és dr. V.T.-né vonatkozásában a gondnoki tisztség betöltését kizáró ok nem merült fel az eljárás során. Nem feladata a hatóságnak, hogy a gondnokolttal kapcsolatos hosszú távú terveket vizsgálja, mert azt számos tényező befolyásolhatja. Tényként rögzíthető volt, hogy a gondnokolt jelenlegi kezelése a szülők által koordináltan biztosított, ezen indok is a szülőket teszi alkalmasabbá a gondnoki tisztség betöltésére.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [21] A jogerős ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak megváltoztatását kérték, a keresetükben foglaltakat fenntartották. Másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése mellett a bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet és az azzal helybenhagyott első- és másodfokú gyámhatósági határozatok a Pp. 2. § (1) bekezdésébe, 221. § (1) bekezdésébe, a Ptk. 1:4. §-ába, és az Európai Unió Alapjogi Chartája 41. cikk 2. § c) pontjába ütköznek. A hatósági eljárás során előadottakat, az

elsőfokú határozat elleni fellebbezésükben, valamint a keresetlevelükben foglaltakat megismételve alapvetően azt kifogásolták, hogy a bíróság elfogadta az alperes álláspontját, és ítéletét ennek megfelelően hozta meg.

- [22] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [23] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [24] A Kúria álláspontja szerint a bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást és abból az idevonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján helytálló jogi következtetést vont le.
- [25] Kiemeli a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás során a Pp. 270. § (2) bekezdése és 272. § (2) bekezdése értelmében kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.
- [26] Hangsúlyozza a Kúria, hogy a jelen felülvizsgálati kérelem tartalmilag teljes mértékben megegyezett a közigazgatási eljárásban benyújtott fellebbezésben és az alperesi határozat felülvizsgálatát kérő keresetlevélben foglaltakkal. Ere tekintettel a felperesek fellebbezését az alperes, az alperes határozata elleni keresetet pedig a bíróság jogerős ítéletével már elbírált.
- [27] A felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályok megsértését a Kúria megállapítani nem tudta. A Pp. 2. § (1) bekezdése a bíróság feladatát határozza meg, általánosságban és alapelvi szinten. Rögzíthető, hogy a jogerős ítéletet hozó bíróság feladatának eleget téve járt el, a perben rendelkezésre állt tetemes iratanyagban semmiféle olyan adat nem merült fel, amely alátámasztotta volna ezen törvényi előírás megsértését, azaz - ahogy azt a felperesek a felülvizsgálati kérelemben idézték - a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához, és ésszerű időn belüli befejezéséhez való jogának érvényesítését akadályozta, vagy megghiúsította volna.
- [28] A Kúria azt is megállapította, hogy a Pp. 221. § (1) bekezdése sem sérült, ugyanis a bíróság döntését részletes - 18 oldalas - indokolással látta el, amely tartalmazta a releváns tényállás pontos leírását, az ügy elbírálása szempontjából irányadó jogszabályi rendelkezések ismertetését, a bizonyítási eljárás lefolytatásának menetét, és a bíróság által levont jogi következtetéseket azok alátámasztásával együtt.
- [29] Nem merült fel adat a per során az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésének sérelmére sem. Ezt a felperesek megjelölték ugyan, de semmilyen megokolással nem látták el, hogy a törvény előtti egyenlőség miként sérült volna. Úgyszintén a Ptk. 1:4. §-ának megsértése sem volt megállapítható - megjegyzi a Kúria, hogy ennek alkalmazására a per során nem is került sor, annak a perbeli jogviszonytól alapvető eltérősége okán - az erre való hivatkozás is a felperesek részéről megalapozatlan volt. A fentiekből következően az Európai Unió Alapjogi Chartájának 41. és 47. cikkében foglaltak megsértése sem volt megállapítható. Utal ennek kapcsán a Kúria arra, hogy a felülvizsgálati eljárás - mint rendkívüli jogorvoslati eljárás - a peres eljáráson túli jogorvoslati lehetőség, az arról történő tájékoztatás nem kötelező eleme a jogerős ítélet rendelkező részének, a jogorvoslati záradékban erre kitérni nem kell. Nem sértett tehát jogszabályt a bíróság akkor, amikor a jogerős ítéletben a felülvizsgálati kérelem benyújtásának lehetőségét nem tüntette fel.
- [30] A felülvizsgálati kérelem tartalmi elemzéséből következően a Kúria álláspontja szerint a felperesek a bíróság mérlegelési tevékenységét, annak jogszerűségét támadták. Az ezzel kapcsolatosan kialakult és töretlen legfelsőbb bírósági és kúriai gyakorlat szerint ha a felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélettel megállapított tényállást, vagyis azt sérelmezi, hogy a bíróság a tényállást a Pp. 206. §-ának megsértésével állapította meg a jogerős ítélet érintésének csakis akkor van helye, ha a tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat - azok egybevetése során - nem a maguk összességében értékelte, és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagyis lényeges logikai ellentmondást tartalmaz. Nem állapítható meg azonban jogszabálysértés akkor, ha a

felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja. A Pp. 206. §-a szerinti szabad bírói mérlegeléssel megállapított tényállás - ha az nem iratellenes vagy logikátlan - felülvizsgálata nem lehet eredményes. A felülvizsgálati eljárásban ugyanis felülmérlegelésnek nincs helye. Nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A felülvizsgálat csak arra szorítkozhat, hogy a mérlegelés körébe vont adatok, tények értékelésénél nincs-e nyilvánvalóan helytelen következtetés.

- [31] Rámutat arra a Kúria, hogy a gyámhatóság keresettel támadott határozata, amely a felperesek gondnoki tisztségéből történő felmentéséről és a gondnokolt részére dr. V.T.-né és dr. V.T. többesgondnokul kirendeléséről intézkedett, mérlegelési jogkörben hozott döntés volt. Ennek megfelelően felülvizsgálatára a Pp. 339/B. § volt irányadó. Ezen törvényi rendelkezés értelmében mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.
- [32] A Kúria álláspontja szerint helyesen állapította meg a bíróság jogerős ítéletében, hogy az alperes határozata minden tekintetben megfelelt a mérlegelési jogkörben hozott határozatokkal szemben támasztott törvényi követelményeknek. A felperesi felülvizsgálati kérelem a tényállás tekintetében olyan tény, vagy körülményt nem tartalmazott, amelyet a hatóság, illetve a bíróság ne vont volna ismertetési, mérlegelési körébe, és ne értékelte volna azt az ügy eldöntésekor. A felperesek felülvizsgálati kérelmükben is részletesen taglalták ezen tényállási elemeket, azok értékelése azonban merőben eltért úgy a gyámhatóság, mint a bíróság értékelésétől. Ez azonban - éppen a felülvizsgálati eljárásban érvényesülő felülmérlegelési tilalomra tekintettel - nem eredményezhette a jogerős ítélet jogszabálysértő voltának megállapítását. A bíróság részletes, jogszabályi hivatkozásokkal alátámasztott megokolását adta döntésének, így önmagában az a körülmény, hogy ezzel a felperesek nem értettek egyet, nem tette azt jogszabálysértővé.
- [33] A perben rendelkezésre állt iratanyag alapján hangsúlyozza a Kúria, hogy a gyámhatóság döntését alapvetően az indokolta, hogy a felperesek mint a gondnokolt gondnokai az Amerikai Egyesült Államokba költöztek, a gondnokolt azonban Magyarországon maradt. Megállapítható volt, hogy a gondnokolt gyógykezelését és ellátását kórházi intézmények és a szülők felváltva biztosítják, abban szerepe a felpereseknek korábban sem volt. A gondnokok feladatait a Ptk. és a Gyer. idevonatkozó rendelkezései pontosan meghatározzák, azokat a felülvizsgált hatósági határozatok is részletesen tartalmazzák. Ezen kötelezettségek és feladatok tartalma és jellege a gondnokolthoz közeli, de legalábbis országon belüli tartózkodást kíván meg, jelentősen elnehezül azok ellátása egy másik kontinensről. Egyetértett a Kúria a bíróság azon álláspontjával, hogy a gondnokok elköltöztetésének ténye önmagában is megalapozta a gondnokváltásról történő döntést. A gondnokolt részére kirendelt többes gondnokok - a szülei - korábban is ellátták a gondnoki tiszteket és azon időszakban, amikor nem ők voltak a gondnokok, akkor is gondoskodtak gondnokolt gyermekük kórházi látogatásáról, egészségügyi állapotának figyelemmel kíséréséről, és akár saját háztartásukban történő ellátásáról is. A személyüket illetően nem merült fel olyan megalapozott kétség, amely a felperesek által igényelt további vizsgálgatást szükségessé és indokoltá tette volna.
- [34] A felperesek további gondnoki működésükre vonatkozó igényük kapcsán hangsúlyozza a Kúria, hogy életvitelszerű külföldi tartózkodásukra tekintettel a Ptk.-ban és a Gyer.-ben meghatározott gondnoki feladatok ellátása lényegesen elnehezült, sőt lehetetlenné válna. Nem lett volna biztosítható a gondnoki tevékenység feletti rendszeres gyámhatósági felügyelet, ellenőrzés, amely a magyar jogi szabályozás szerint olyan törvényi elvárás, amely a tisztség betöltésének alapvető feltétele.
- [35] Kiemeli azt is a Kúria, hogy a felperesek valamennyi beadványukban, így a jelen felülvizsgálati kérelemben is részletesen hivatkoztak az amerikai egészségügyi ellátás és a magyar egészségügyi rendszer közötti markáns eltérésre, a gondnokolt amerikai ellátásának minőségi

különbségére. E körben hosszadalmas, részletes, és többnyire az ügghöz sem tartozó előadásai azért nem voltak figyelembe vehetők, mert azok sem a közigazgatási eljárás során, sem a perben, semmiféle alátámasztást nem nyertek. A felperesek amerikai életkörülményeikre - munka, lakhatás, anyagi helyzet, stb. - semmiféle bizonyítékot nem terjesztettek elő, így a gyámhatóságnak lehetősége sem volt, hogy megvizsgálja annak realitását, hogy a gondnoki tisztség fenntartása valóban a gondnokolt érdekét szolgálná-e. Különös hangsúllyal volt értékelendő, hogy nem nyújtottak be igazolást, bizonyítékot arra nézve, hogy az amerikai egészségügyi ellátás ténylegesen mit jelentene a gondnokolt számára, elérhető lenne-e egyáltalán, milyen konkrét lépések és intézkedések történtek - az Amerikai Egyesült Államokba utazó, akkor még gondnok felperesek részéről - azoknak a gondnokoltjuk számára biztosítása érdekében.

- [36] Rámutat arra a Kúria, hogy a gondnokrendelés a gyámhatóság számára jogszabályokban rögzített felelősséget jelent, a gondnok tevékenységét rendszeresen ellenőrizni köteles, a gondnokolt személyi és vagyoni érdekeinek megóvása céljából, ennek érdekében pedig körültekintő bizonyítási eljárással kell a gondnokul kirendelendő személy(ek) körülményeit feltárni és értékelni. Ennek lehetősége hiányában a gyámhatóság el van zárva attól, hogy megalapozott döntést hozhasson, pusztán állításokra, előadásokra és leírásokra nem alapozhatja határozatát.
- [37] Megjegyzi azt is a Kúria, hogy a felpereseknek a szülőkkel szembeni kifogásait is részletesen megvizsgálta a gyámhatóság, sőt az alperes a másodfokú eljárás során e tekintetben kiegészítő bizonyítási eljárást is folytatott le, ennek során sem nyert alátámasztást olyan tény, vagy körülmény, amely gondnokká történő kirendelésüket megalapozottan és jogszerűen akadályozhatta volna.
- [38] Osztotta a Kúria a bíróság azon jogi álláspontját, hogy a felperesek és a szüleik közötti vagyoni kérdések, elvárások és viták, továbbá a szülőknek a saját vagyonukkal kapcsolatos tervei a gondnok-kirendelés kapcsán alapvetően nem bírtak relevanciával, annak vizsgálatára és befolyásolására a gyámhatóságnak hatásköre nem volt. Értékelési körbe a tekintetben vonhatta, hogy a felperesek alapvetően a szülői támogatásra építve kívánták a gondnokolt amerikai ellátását, kivizsgáltatását és gyógykezelését megoldani. Megegyezés hiányában ennek kikényszerítésére hatósági lehetőség nincs. Helyesen állapította meg a bíróság, hogy a felperesek önerőből a részletesen ismertetett magas színvonalú amerikai egészségügyi ellátást a gondnokolt számára nem képesek biztosítani, erre vonatkozóan semmiféle bizonyítással sem a hatósági eljárás során, sem a perben nem éltek.
- [39] Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy az alperes részletesen feltárt tényállás és körültekintő mérlegelési tevékenység eredményeként hozta meg határozatát, a bíróság megalapozottan tekintette azt jogszerűnek és utasította el a felperesek keresetét. A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért az a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [40] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.
- [41] A felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére a Kúria a felpereseket a Pp. 270. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés és 82. § (1) bekezdés szerint kötelezte.
- [42] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viselésére a felperesek a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében kötelesek, amelynek mértéke az Illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdésének megfelelően alakult.

Budapest, 2019. április 30.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó s.k. előadó bíró,

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. bíró